

วิถีวัฒนธรรมอาเซียน:
มาตรฐานโฮมสเตย์ด้านการท่องเที่ยว
สำหรับประชาคมอาเซียน
ASEAN Culture: Homestay Standard
in Tourism for the ASEAN community¹

พรพรรณ วีระปรียากร²

¹ การวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากชุดโครงการทุนวิจัยมหัศจรรย์ สกว.ด้านมนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ ตามสัญญาเลขที่ MTG56Z0017

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาบัณฑิตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสังเคราะห์นี้ มุ่งเน้นตอบโจทย์ “อาเซียนควรมีมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวโฮมสเตย์อย่างไร จึงจะส่งเสริมสนับสนุนให้อาเซียนได้พัฒนาศักยภาพของตนให้ดำรงอยู่ได้ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เต็มไปด้วยเสรีทางการค้า” ภายใต้สมมติฐาน “การยอมรับในมาตรฐานของตัวแทนโฮมสเตย์ในประเทศสมาชิกเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้ประเทศสมาชิกเป็นคู่แข่งมากกว่าคู่แข่ง” วิจัยวิทยากรวิจัยเน้นการผสมผสานข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จาก 20 โฮมสเตย์ในประเทศไทยใน 3 กลุ่มคือ กลุ่มเน้นธรรมชาติ กลุ่มเน้นวิถีชีวิตและกลุ่มเน้นวัฒนธรรม และ 7 โฮมสเตย์จากประเทศสมาชิก ได้แก่ ลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และบรูไน ประเมินเกณฑ์โดย 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวในระดับชาติของประเทศไทย ข้อมูลทั้งหมดถูกนำมาจัดระบบการสังเคราะห์ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการกำหนดปัญหา 2) ขั้นการสังเคราะห์ปัญหาส่วนวัตถุประสงค์ ส่วนวิจัยวิทยากรวิจัยและส่วนผลการวิจัย 3) ขั้นการเสาะค้น คัดเลือก และรวบรวมตัวแปร 4) ขั้นการวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ และ 5) ขั้นเสนอรายงานการสังเคราะห์ ผลการสังเคราะห์สรุปได้ว่า มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน ควรมีทั้งมาตรฐานกายภาพ มาตรฐานการบริหารจัดการและมาตรฐานการท่องเที่ยว โดย “ท่องเที่ยวบนฐานความเป็นชุมชน” ที่ประกอบด้วย 14 องค์ประกอบ 45 เกณฑ์หลัก 203 เกณฑ์ย่อย สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของประเทศสมาชิกที่มีกลไกการขับเคลื่อนเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย คือ การเป็นคู่แข่งมากกว่าคู่แข่ง ข้อสรุปเชิงทฤษฎีพบว่า การดำรงอยู่ของการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ภายใต้วิถีวัฒนธรรมอาเซียนคือ การท่องเที่ยวที่ผู้ค้าและ

72 | วารสารสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 มกราคม-มิถุนายน 2557

ผู้ให้บริการโฮมสเตย์มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกัน
ภายใต้ระบบอีวีซ่า

คำหลัก: วิถีวัฒนธรรมอาเซียน, การท่องเที่ยวบนฐานความเป็นชุมชน
ระบบอีวีซ่า

Abstract

The synthetic research aimed to answer that “How does homestay standard in Tourism for the ASEAN community be for supporting ASEAN to survive through the tide of change that full of free trade?” Under the assumption that “Recognized homestay standard of member countries is an important mechanism to propel the ASEAN countries as partners rather than competitors”. Quantitative and qualitative data were analyzed in five-step synthesis. Data from twenty homestays in Thailand focusing on nature - lifestyle and culture and seven homestays from Laos, Cambodia, Vietnam, Myanmar, the Philippines, Indonesia and Brunei were integrated with data from five experts of the national tour of Thailand. The five-step synthesis: problem identification, objective-methodology-finding synthesis, variable collecting, analyzing and conclusion made ASEAN get the homestay standard consisting of fourteen factors consisting of forty five criteria and two hundred and three sub-criteria. The homestay standard in tourism for the ASEAN community must have both the physical management standards and tourism standards “touring by a sense of community”. In conclusion, the important mechanism is based on a hypothesis-driven: to be partners rather than competitors. Theoretical conclusion pointed that the existence of the cultural homestay tourism in ASEAN is up to the activity

74 | วารสารสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 มกราคม-มิถุนายน 2557

setting with cooperation between traders and tourists under the e-visa system.

Key Words: ASEAN Culture, touring by a sense of community, the e-visa system